

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 1062

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 24 noiembrie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 341 din 21 iunie 2023 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	2–8
Decizia nr. 355 din 27 iunie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „ <i>stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații</i> ” din cuprinsul art. 169 ¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acestuia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	8–11
Decizia nr. 370 din 29 iunie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 131 și 132 din Codul de procedură civilă	12–13
Decizia nr. 408 din 11 iulie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă	14–15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
326. — Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind aprobarea unor licențe de concesiune pentru exploatare	15–16
327. — Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind aprobarea unor licențe de dare în administrare pentru explorare	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 341

din 21 iunie 2023

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, obiecție formulată de Președintele României.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.609 din 24 mai 2023 și constituie obiectul Dosarului nr. 1.272A/2023.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate au fost formulate atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă.

4. Sub aspectul criticilor de neconstituționalitate extrinsecă, Președintele României invocă încălcarea principiului bicameralismului prevăzut de art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1) din Constituție. În acest sens, arată că legea criticată a fost respinsă de Senat, ca primă Cameră sesizată, la data de 20 decembrie 2021, iar ulterior, Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, a adoptat legea cu amendamente, în data de 25 aprilie 2023. Autorul obiecției arată că, potrivit formei inițiatorului, legea criticată conținea un articol unic care prevedea modificarea art. 215 alin. (1) din Codul de procedură civilă de a se institui obligativitatea stabilirii unor intervale orare diferite pe grupe de cauze și a fixării cauzelor în care este necesară administrarea unei probațiuni extinse în intervalele finale ale ședinței de judecată. Totodată, propunerea legislativă completa inițial, cu un nou punct, pct. 5, cuprinsul art. 522 alin. (2) din același act normativ, în sensul introducerii unui nou caz în care poate fi introdusă o contestație privind tergiversarea procesului, respectiv când instanța și-a nesocotit obligațiile prevăzute la art. 215 alin. (1).

5. În forma legii trimise la promulgare, în urma amendamentelor introduse de Camera Deputaților, Cameră decizională, s-a eliminat completarea adusă art. 522 alin. (2) din Codul de procedură civilă și s-au adăugat legii criticate alte două articole, art. II care instituie în sarcina Consiliului Superior al Magistraturii obligația creării unei secțiuni speciale pe pagina sa de internet în vederea sesizărilor, chiar și anonime, cu privire la nerespectarea dispozițiilor art. 215 din Codul de procedură civilă, și respectiv art. III care instituie în sarcina Secției pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii obligații noi, precum cea de a verifica o dată pe lună sesizările înregistrate cu privire la nerespectarea dispozițiilor art. 215 din același act normativ și cea de a informa președinții instanțelor în cazul cărora au fost primite sesizări, pentru a efectua verificări și informări în vederea respectării acestor dispoziții legale.

6. Se apreciază că, în forma transmisă la promulgare, legea criticată nesocotește principiul constituțional al bicameralismului, în virtutea căruia o lege nu poate fi adoptată de o singură

Cameră, legea fiind, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament.

7. Se menționează jurisprudența relevantă a instanței de contencios constituțional, respectiv Decizia nr. 472 din 22 aprilie 2008, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, Decizia nr. 429 din 21 iunie 2017, Decizia nr. 62 din 13 februarie 2018 și Decizia nr. 298 din 26 aprilie 2018.

8. Se arată că în jurisprudența constituțională au fost stabilite criteriile esențiale (cumulative) pentru a se determina cazurile în care în procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Chiar dacă aplicarea acestui principiu nu poate deturna rolul de Cameră de reflecție al primei Camere sesizate, legiuitorul trebuie să țină cont de limitele impuse de principiul bicameralismului.

9. Or, în analiza respectării principiului bicameralismului, aplicarea criteriilor dezvoltate pe cale jurisprudențială trebuie să se raporteze la specificul, conținutul și configurația legii deduse controlului de constituționalitate. În situația de față, adoptând în calitate de Cameră decizională legea dedusă controlului de constituționalitate, Camera Deputaților a sustras dezbaterii și adoptării primei Camere, respectiv Senatului, modificări și completări ce vizează aspecte importante ale legii, precum introducerea unor obligații și atribuții în sarcina Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv a Secției pentru judecatori a acestuia.

10. Totodată, analizând comparativ forma inițiatorului, forma respinsă de prima Cameră și cea adoptată de Camera decizională, și ținând cont de considerentele cu caracter de principiu stabilite prin deciziile mai sus indicate, se observă că forma finală a legii se îndepărtează în mod substanțial și fără o justificare obiectivă de la scopul și filosofia inițiale ale legii.

11. Astfel, dacă scopul inițial al legii a fost cel de îmbunătățire a unor practici ce țin de buna gestionare a aglomerației din sala de judecată, în forma adoptată de Camera decizională a fost instituit un mecanism neclar de verificare a realizării acestei noi obligații, contrar rolului și atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii. Având în vedere efectele unui astfel de mecanism care nu a fost avut în vedere de inițiator, importanța unor reguli date în materia respectării normelor de procedură civilă, garanțiile instituite de cadrul normativ în vigoare în privința derulării procesului civil, se arată că prevederile nou-introduse trebuiau să fie adoptate de ambele Camere ale Parlamentului.

12. Prin urmare, modificările realizate de Camera Deputaților, Cameră decizională, din punct de vedere cantitativ și calitativ sunt de natură să contravină exigențelor principiului bicameralismului instituit de art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție, aspect ce atrage neconstituționalitatea Legii pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, în ansamblul său.

13. Sub aspectul criticilor de neconstituționalitate intrinsecă, Președintele României invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la

calitatea legii și respectarea normelor de tehnică legislativă privind integrarea modificărilor în ansamblul legislației.

14. Punerea în aplicare a noilor dispoziții ale legii va fi în sarcina completului de judecată competent să organizeze desfășurarea ședinței de judecată, complet ce va fi obligat să stabilească intervale orare diferite pe grupe de cauze cu fixarea cauzelor în care se administrează probațiune extinsă, de regulă, în intervalele finale ale ședinței de judecată.

15. Această soluție legislativă nu este susceptibilă să contribuie, în toate cazurile, la realizarea cu promptitudine a interesului înfăptuirii justiției, contrar scopului ei declarat. Astfel, în funcție de complexitatea probatoriului administrat și chiar de riscul dispariției unor probe, aspecte ce în mod obligatoriu trebuie să rămână la aprecierea exclusivă a judecătorului/completului de judecată, o cauză poate fi fixată chiar la începutul ședinței de judecată tocmai pentru a se răspunde cu promptitudine realizării interesului înfăptuirii justiției.

16. Or, instituirea obligației de a striga o anumită cauză, de regulă la sfârșitul ședinței de judecată, poate fi de natură să împiedice administrarea eficientă a procesului, iar fixarea ordinii cauzelor în funcție de criteriul administrării probațiunii extinse poate reprezenta un impediment, poate conduce la disfuncționalități, nu la soluționarea problemelor de ordin administrativ a căror rezolvare se urmărește prin soluția legislativă criticată. Aceasta întrucât, nu de fiecare dată este posibil să se anticipeze timpul alocat unei cauze, natura probelor ori durata de administrare a acestora, ce poate varia în funcție de diverse incidente procesuale ce pot interveni cu ocazia administrării.

17. Mai mult, în forma actuală, Codul de procedură civilă prevede la art. 215 alin. (2)—(4) o serie de criterii referitoare la întocmirea listei de ședință, respectiv că procesele declarate urgente, cele rămase în divergență și cele care au primit termen în continuare se dezbate înaintea celorlalte; se dezbate cu prioritate procesele în care părțile sunt reprezentate/asistate de avocat/consilier juridic; judecătorul poate schimba ordinea de pe listă la cererea părții interesate, pentru motive temeinice. Toate aceste criterii permit judecătorului sau completului de judecată o anumită flexibilitate în stabilirea ordinii cauzelor.

18. Această flexibilitate este înlăturată de legiuitor, ca efect al legii criticate, prin impunerea obligației de a striga o anumită cauză sau anumite cauze la sfârșitul ședinței de judecată, corelat cu perspectiva unei sancțiuni viitoare dacă această obligație nu este respectată (potrivit art. II și III din legea criticată). Orice lege trebuie să asigure pentru destinatarii săi — justițiabili, participanți la actul de justiție și judecători — un cadru normativ stabil și predictibil, în caz contrar fiind afectată nu doar calitatea legii, prin apariția unei situații de incertitudine juridică și printr-o aplicare neunitară, ci chiar înfăptuirea justiției realizată de judecători, cărora le va incumba obligația de a aplica norme cu dispoziții contradictorii.

19. Noua soluție legislativă avută în vedere prin modificarea alin. (1) al art. 215 din Codul de procedură civilă este de natură să afecteze desfășurarea activității instanțelor, nefiind corelată cu dispozițiile deja existente la alin. (2)—(4) ale aceluiași articol și contravenind chiar dispozițiilor art. 124 alin. (3) din Constituție ce consacră două principii: independența judecătorilor și supunerea lor numai legii.

20. În acest sens, principiul supunerii judecătorului numai legii trebuie privit întotdeauna în acord cu dispozițiile art. 1 alin. (5), dar și cu ale art. 124 alin. (3) din Constituție. În plus, o asemenea reglementare care să conțină norme ce prevăd în detaliu administrarea desfășurării ședinței de judecată nu impune instituirea lor prin lege ca act al Parlamentului, ci ține, mai degrabă, de domeniul legislației secundare.

21. În plus, în exercitarea competențelor sale, Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat deja acte infralegale în

această materie. Astfel, este menționată Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 734 din 15 mai 2020, modificată prin Hotărârea nr. 1.095 din 20 august 2020, ambele publicate pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii, care prevăd mai multe reguli de desfășurare a activității administrativ-judiciare a instanțelor judecătorești, oferind suficiente criterii care să asigure desfășurarea corespunzătoare a ședințelor de judecată, având avantajul normelor flexibile, ce pot fi modificate cu celeritate, în funcție de cerințele apărute în practică, cu respectarea independenței judecătorului/completului de judecată căruia cauzele i-au fost repartizate în mod aleatoriu.

22. Dintr-o altă perspectivă, potrivit art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

23. Intervenind asupra Codului de procedură civilă cu dispoziții privind modificarea regulilor referitoare la desfășurarea proceselor, nu se poate susține că legea dedusă controlului de constituționalitate nu are implicații asupra dreptului la un proces echitabil și, implicit, asupra unui drept fundamental al omului consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituție.

24. Din această perspectivă, autorul obiecției consideră că soluția legislativă ar fi trebuit să fie însoțită de o evaluare preliminară a impactului asupra dreptului la un proces echitabil, în acord cu dispozițiile art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000, norme cu valoare constituțională prin raportare la art. 21 alin. (3) din Constituție.

25. În plus, dispozițiile art. II din legea criticată, cu privire la luarea în considerare a sesizărilor anonime, vin în contradicție cu prevederile art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, potrivit cărora petițiile anonime sau cele în care nu sunt trecute datele de identificare a petiționarului nu se iau în considerare și se clasează. Prin urmare, și sub acest aspect, legea criticată contravine dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

26. Prin urmare, legea criticată, în forma transmisă la promulgare, nu răspunde cerințelor de previzibilitate și claritate specifice calității legii, astfel cum sunt stabilite prin art. 1 alin. (5) din Constituție, și nici principiului independenței judecătorilor și supunerii lor numai legii, consacrat de art. 124 alin. (3) din Constituție.

27. Președintele României invocă încălcarea art. 133 și 134 din Constituție referitoare la rolul și atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii, prin raportare la art. 75 alin. (1), (4) și (5), coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. I) din Constituție.

28. Prin adoptarea art. II și III din legea criticată, legiuitorul nu se limitează doar la a institui în sarcina judecătorului/completului de judecată obligațiile prevăzute la art. I, ci instituie și un mecanism privind sancționarea eventualelor încălcări, prin intermediul Consiliului Superior al Magistraturii și al președinților de instanță.

29. Prin raportare la rolul constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii, derularea procedurii de sancționare în cazul nerespectării unor obligații legale susceptibile să afecteze independența judecătorilor, prin intermediul Secției pentru judecători, depășește rolul acestei instituții prevăzut de Constituție și dezlăsat de cadrul normativ special în vigoare.

30. Potrivit Legii nr. 305/2022, Consiliul Superior al Magistraturii nu are stabilite atribuții cu privire la soluționarea sesizărilor privind nerespectarea normelor Codului de procedură civilă, astfel de sarcini situându-se în afara cadrului normativ privind competențele în materie disciplinară ale secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii. Așadar, soluțiile legislative

privind înființarea unei secțiuni speciale pe pagina proprie de internet destinate sesizărilor cu privire la nerespectarea dispozițiilor nou-introduse în cuprinsul Codului de procedură civilă, precum și informarea ulterioară a președinților de instanță depășesc atribuțiile fixate de legiuitor în sarcina Consiliului Superior al Magistraturii.

31. Dintr-o altă perspectivă, informarea președinților instanțelor din care fac parte judecătorii în cazul cărora au fost primite sesizări de către Secția pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea efectuării de către aceștia a propriilor verificări și informări, poate determina, prin efectele și modul de aplicare, o afectare a principiului independenței judecătorilor.

32. Autorul sesizării de neconstituționalitate apreciază că sintagma „*pentru a efectua verificări și informări*” din conținutul art. III din lege este una neclară, iar din cuprinsul său nu se deduce în ce constau verificările și care sunt consecințele juridice ale nerespectării acestor norme nou-introduse. Acest aspect este susținut și de faptul că legea criticată nu instituie în mod expres un caz de abatere disciplinară în situația nerespectării dispozițiilor art. I din lege.

33. Totodată, se arată că normele nu sunt corelate cu rolul și atribuțiile prevăzute de lege pentru Inspekția Judiciară și este neclar dacă informările realizate de președinții instanțelor se transmit Consiliului Superior al Magistraturii, Inspekției Judiciare sau dacă rezultatele sunt publicate pe pagina Consiliului Superior al Magistraturii în secțiunea dedicată. În viziunea Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, a Legii nr. 304/2022 privind organizarea judiciară și a Legii nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, fiecare dintre atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii prin secțiile sale, ale Inspekției Judiciare și ale președinților de instanțe este clar definită.

34. De altfel, introducerea unei noi atribuții pentru Consiliul Superior al Magistraturii ar fi trebuit inclusă în legea specială mai sus menționată, potrivit art. 134 alin. (4) din Constituție, ceea ce ar fi determinat și schimbarea competenței Camerelor, în acord cu dispozițiile constituționale ale art. 75 alin. (1), (4) și (5), coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. I).

35. Astfel, în condițiile în care Camera Deputaților, Camera decizională, a adoptat o prevedere referitoare la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii și a instanțelor judecătorești, aceasta ar fi trebuit să procedeze la întoarcerea legii la Senat pentru art. II și III, pentru care acesta era Camera decizională și avea competența de a decide definitiv.

36. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

37. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

38. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu următorul conținut normativ:

„Art. I. — *La articolul 215 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, cu modificările și*

completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(1) *Pentru fiecare ședință de judecată se va întocmi o listă cu procesele ce se dezbate în acea zi, care va fi afișată pe portalul instanței și la ușa sălii de ședință cu cel puțin o oră înainte de începerea acesteia. Lista va cuprinde și intervalele orare orientative fixate pentru strigarea cauzelor, fiind obligatorie stabilirea unor intervale orare diferite pe grupe de cauze, respectiv fixarea cauzelor în care se administrează probațiune extinsă, de regulă în intervalele finale ale ședinței de judecată. Dispozițiile art. 220 sunt aplicabile.»*

Art. II. — *În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Consiliul Superior al Magistraturii are obligația creării unei secțiuni speciale pe pagina sa de internet în vederea sesizărilor, chiar și anonime, cu privire la nerespectarea dispozițiilor art. 215 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

Art. III. — *Secția pentru judecatori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii verifică o dată pe lună sesizările înregistrate cu privire la nerespectarea dispozițiilor art. 215 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și informează președinții instanțelor în cazul cărora au fost primite sesizări, pentru a efectua verificări și informări în vederea respectării acestor dispoziții legale.»*

39. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) în componenta sa referitoare la calitatea legii, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 61 alin. (2) coroborat cu art. 75 alin. (1) care consacră principiul bicameralismului, ale art. 124 alin. (3) referitor la independența judecătorilor și supunerea acestora numai legii, precum și ale art. 133 alin. (1) și ale art. 134 alin. (2) și (4) cu privire la rolul și atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii, prin raportare la art. 75 alin. (1), (4) și (5) privind sesizarea Camerelor, coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. I) privind reglementarea prin lege organică a organizării și funcționării Consiliului Superior al Magistraturii.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

40. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea are obligația verificării condițiilor de admisibilitate ale acesteia, prin prisma titularului dreptului de sesizare, a termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și a obiectului controlului de constituționalitate.

41. Dacă primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legii sale sesizări, cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează să fie cercetate în ordinea anterioară, iar constatarea neîndeplinirii uneia dintre ele are efecte dirimante, făcând inutilă analiza celorlalte condiții (Decizia nr. 66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 martie 2018, paragraful 38).

42. Curtea va constata că obiecția de neconstituționalitate îndeplinește condițiile prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție sub aspectul titularului dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de Președintele României.

43. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență.

44. Totodată, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, se face în

termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament, iar, potrivit art. 77 alin. (3) din Constituție, în termen de cel mult 10 zile de la primirea legii adoptate după reexaminare.

45. În cauză, propunerea legislativă a fost inițiată de 41 de deputați și senatori și a fost respinsă de Senat la data de 20 decembrie 2021, iar la 25 aprilie 2023 legea a fost adoptată de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională. La 2 mai 2023 legea a fost depusă la secretarii generali ai celor două Camere pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității legii și a fost trimisă la promulgare în data de 8 mai 2023. Sesizarea a fost înregistrată la Curtea Constituțională la data de 24 mai 2023.

46. Luând act de faptul că obiecția de neconstituționalitate a fost formulată în interiorul termenului de promulgare de 20 de zile, prevăzut de art. 77 alin. (1) din Constituție, Curtea urmează să constate că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă sub aspectul respectării termenului în care poate fi sesizată instanța de control constituțional (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 13 martie 2018).

47. Totodată, sub aspectul obiectului sesizării, Curtea constată că aceasta vizează o lege care nu a fost încă promulgată, astfel că poate forma obiectul controlului de constituționalitate prevăzut de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție.

48. În considerarea celor de mai sus, nefiind incident un fine de neprimire a sesizării formulate, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 1, ale art. 10, ale art. 11 alin. (1) lit. A.a), ale art. 15 alin. (1), ale art. 16 alin. (2) și ale art. 18 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

(2) Analiza obiecției de neconstituționalitate

2.1. Critica de neconstituționalitate extrinsecă

49. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, Președintele României arată că, potrivit formei inițiatorului, legea criticată conținea un articol unic care prevedea modificarea art. 215 alin. (1) din Codul de procedură civilă în sensul de a se institui obligativitatea stabilirii unor intervale orare diferite pe grupe de cauze și a fixării cauzelor în care este necesară administrarea unei probațiuni extinse în intervalele finale ale ședinței de judecată. Totodată, propunerea legislativă completa cu un nou punct, pct. 5, cuprinsul art. 522 alin. (2) din același act normativ, în sensul introducerii unui nou caz în care poate fi introdusă o contestație privind tergiversarea procesului, respectiv când instanța și-a nesocotit obligațiile prevăzute la art. 215 alin. (1). Se apreciază că, în forma transmisă la promulgare, legea criticată nesocotește principiul constituțional al bicameralismului, consacrat prin art. 61 alin. (2) coroborat cu art. 75 alin. (1) din Constituție, în virtutea căruia o lege nu poate fi adoptată de o singură Cameră, legea fiind, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament.

50. Cu privire la principiul bicameralismului, în jurisprudența sa, Curtea a dezvoltat o veritabilă „doctrină” referitoare la acesta și la modul în care este reflectat în procedura de legiferare. Ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ al poporului român și de unicitatea sa ca autoritate legiuitoare a țării, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră (Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, sau Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 13 aprilie 2017, paragraful 53). Legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, drept care autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură

Cameră (Decizia nr. 1.029 din 8 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 720 din 23 octombrie 2008, Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014, Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 8 iulie 2014, paragraful 38, Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, precitată, paragraful 39, Decizia nr. 765 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 134 din 21 februarie 2017, paragraful 29, Decizia nr. 62 din 7 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 3 martie 2017, paragraful 32, sau Decizia nr. 393 din 5 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 581 din 16 iulie 2019, paragraful 66). Ca urmare, dezbaterile parlamentare a unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul celor două Camere ale Parlamentului. Așa fiind, modificările și completările pe care Camera decizională le aduce proiectului de lege sau propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze, ceea ce contravine principiului bicameralismului (Decizia nr. 472 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 30 aprilie 2008, sau Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, precitată, paragraful 53).

51. Stabilind limitele principiului bicameralismului, Curtea a apreciat că aplicarea acestuia nu poate avea ca efect deturnarea rolului de Cameră de reflecție a primei Camere sesizate. Este de netăgăduit că principiul bicameralismului presupune atât conclucrarea celor două Camere în procesul de elaborare a legilor, cât și obligația acestora de a-și exprima prin vot poziția cu privire la adoptarea legilor (Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, precitată, sau Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, paragraful 55).

52. Curtea a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care, prin procedura parlamentară, se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea cumulativă a celor două criterii este de natură să afecteze principiul care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ (Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, precitată, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, Decizia nr. 62 din 7 februarie 2017, precitată, paragraful 29, sau Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, paragraful 54).

53. Însă bicameralismul nu înseamnă ca ambele Camere să se pronunțe asupra unei soluții legislative identice, în Camera decizională putând exista abateri inerente de la forma adoptată de Camera de reflecție, desigur, fără schimbarea obiectului esențial al proiectului de lege/propunerii legislative. Prin Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, precitată, Curtea a reținut că art. 75 alin. (3) din Constituție, folosind sintagma „*decide definitiv*” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat că, în acest caz, Camera decizională nu poate însă modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator.

54. În acest sens, modificările aduse formei adoptate de Camera de reflecție trebuie să cuprindă o soluție legislativă care păstrează concepția de ansamblu a acesteia și să fie adaptate în mod corespunzător, prin stabilirea unei soluții legislative alterative/complementare care nu se abate de la forma adoptată de Camera de reflecție (Decizia nr. 765 din 14 decembrie 2016, anterior citată, paragrafele 37 și 38, Decizia nr. 377 din 31 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 21 iulie 2017, paragraful 45, și Decizia nr. 412 din 20 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 570 din 11 iulie 2019, paragraful 57).

55. Analizând criticile de neconstituționalitate extrinsecă care se referă, practic, la art. II și III din legea criticată, Curtea constată că acestea sunt întemeiate.

56. Curtea reține că cele două noi articole adoptate de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, nu au fost analizate de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată. Senatul a respins propunerea legislativă la data de 20 decembrie 2021, iar Camera Deputaților a adoptat legea cu modificări la data de 25 aprilie 2023.

57. Legea criticată propunea în forma inițiatorului modificarea art. 215 alin. (1) din Codul de procedură civilă în sensul de a se institui obligativitatea stabilirii unor intervale orare diferite pe grupe de cauze și a fixării cauzelor în care este necesară administrarea unei probațiuni extinse în intervalele finale ale ședinței de judecată, precum și introducerea la pct. 5 al art. 522 alin. (2) a unui nou caz în care poate fi introdusă o contestație pentru tergiversarea procesului, respectiv atunci când instanța judecătorească nu și-ar fi respectat noua obligație introdusă la art. 215 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

58. Or, forma legii adoptată de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, înlătură noua ipoteză referitoare la contestația privind tergiversarea procesului și introduce două noi articole, art. II și III, care se referă la competențe noi ale Consiliului Superior al Magistraturii, caz în care, de altfel, Cameră decizională este Senatul, și nu Camera Deputaților.

59. Astfel, Curtea constată existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului (introducerea unor articole care se referă la competențe noi acordate Consiliului Superior al Magistraturii), precum și existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului (au mai fost adăugate 2 articole noi) care determină ca forma finală a legii să se îndepărteze în mod substanțial și fără o justificare obiectivă de la însuși scopul și filosofia inițiale ale legii.

60. Mai mult decât atât, analizând expunerea de motive a legii criticate, Curtea reține că aceasta nu se referă în niciun fel la rolul și competențele Consiliului Superior al Magistraturii, astfel încât nu s-ar putea susține că intenția inițiatorilor legii ar fi fost să stabilească noi atribuții în sarcina instituției menționate care țin de competența decizională a Senatului [art. 133 alin. (1) și art. 134 alin. (2) și (4) cu privire la rolul și atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii, prin raportare la art. 75 alin. (1), (4) și (5), coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. I) din Constituție]. Chiar dacă Senatul, ca primă Cameră sesizată, s-a pronunțat în sensul respingerii soluției legislative inițiale de modificare a art. 215 alin. (1) din Codul de procedură civilă și de completare a art. 522 alin. (2) din același act normativ prin introducerea la pct. 5 a unui nou caz în care poate fi introdusă o contestație privind tergiversarea procesului, Senatul nu a avut posibilitatea să dezbată și să se exprime prin vot cu privire la domeniul de reglementare al art. II și III adoptate de Camera Deputaților, fiind prin urmare exclus din procesul legislativ. Rezultă că substanța legii, astfel cum a fost aprobată de cea de-a doua Cameră, nu mai vizează doar modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, ci are în vedere un scop mai larg, neavut în vedere de prima Cameră sesizată, respectiv completarea

atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, aspect care ține de obiectul de reglementare al Legii nr. 305/2022 și care intră în competența decizională a Senatului.

61. Prin deosebirile majore de conținut juridic și configurația semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, Curtea constată că textul legii în forma adoptată de Camera Deputaților reprezintă o schimbare de esență și se îndepărtează în mod fundamental atât de la voința inițiatorilor, cât și de la voința primei Camere sesizate, dispozițiile art. II și III nefiind dezbătute de Senat, care a respins legea în forma propusă de inițiatori. Prin urmare, modificările realizate de Camera Deputaților, Cameră decizională, din punct de vedere cantitativ și calitativ sunt de natură să contravină exigențelor principiului bicameralismului instituit de art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție, aspect ce atrage neconstituționalitatea Legii pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, în ansamblul său.

2.2. Criticile de neconstituționalitate intrinsecă

62. Președintele României invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la calitatea legii și respectarea normelor de tehnică legislativă privind integrarea modificărilor aduse prin art. I al legii criticate în ansamblul legislației. În opinia autorului obiecției, noua soluție legislativă avută în vedere prin modificarea alin. (1) al art. 215 din Codul de procedură civilă contravine dispozițiilor art. 21 alin. (3) și ale art. 124 alin. (3) din Constituție.

63. Analizând criticile, Curtea reține că, în jurisprudența lor, atât instanța de contencios constituțional, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au statuat, de principiu, că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, precitată, și Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59).

64. Analizând obiecția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. I din legea criticată sunt neclare, lipsite de previzibilitate și de natură să aducă atingere dreptului la un proces echitabil.

65. Cu titlu preliminar, Curtea observă că între forma în vigoare a art. 215 alin. (1) din Codul de procedură civilă și forma acestuia în urma modificării prin art. I din legea criticată există o diferență destul de importantă. Textul prin care se completează art. 215 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele: „[...] fiind obligatorie stabilirea unor

intervale orare diferite pe grupe de cauze, respectiv fixarea cauzelor în care se administrează probațiune extinsă de regula în intervalele finale ale ședinței de judecată.”

66. **Dispozițiile criticate sunt neclare**, întrucât se prevede pentru o anumită categorie de cauze, respectiv cele în care se administrează probațiunea extinsă, că ele se vor fixa, de regulă, în intervalele finale ale ședinței de judecată. Această sintagmă, „de regulă”, nu este clară, având în vedere că textul legal nu indică niște criterii precise și clare cu privire la ceea ce înseamnă tipologia acestor situații obișnuite. Or, exigențele statului de drept impun adoptarea unui cadru legislativ integrat care să permită aplicarea efectivă și eficientă a dispozițiilor legale, astfel încât drepturile și/sau măsurile prevăzute să nu fie teoretice și iluzorii.

67. **Dispozițiile legale criticate sunt lipsite și de previzibilitate**, întrucât, așa cum arată și autorul sesizării de neconstituționalitate, acestea nu se corelează cu prevederile art. 215 alin. (2)—(4) care stipulează o serie de criterii referitoare la întocmirea listei de ședință. Astfel alin. (2) al art. 215 prevede că procesele declarate urgente, cele rămase în divergență și cele care au primit termen în continuare se vor dezbate înaintea celorlalte, la alin. (3) se arată că procesele în care partea sau părțile sunt reprezentate ori asistate de avocat, respectiv de consilier juridic se vor dezbate cu prioritate, iar potrivit alin. (4), la cererea părții interesate, pentru motive temeinice, judecătorul poate schimba ordinea de pe listă.

68. Astfel, după cum s-a subliniat și în literatura juridică de specialitate, deși alin. (2) al art. 215 din Codul de procedură civilă nu se referă la ordinea în care să fie trecute dosarele în lista de ședință, ci la ordinea în care acestea se vor dezbate, totuși textul impune, implicit, ordinea de pe lista de ședință. S-a mai arătat și că, întrucât alin. (3) al art. 215 este înscris după alin. (2), dacă în concurs se află, după caz, una dintre pricinile declarate urgente, rămase în divergență sau care au primit termen în continuare cu o pricină care nu face parte din aceste categorii, dar în care reprezentarea sau asistența juridică este asigurată de avocat, respectiv consilier juridic, se va aplica cu prioritate alin. (3) al art. 215 [a se vedea M. Tăbârcă, în V.M. Ciobanu. M. Nicolae (coord.). *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat*, vol. I, Ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 774].

69. Cu privire la dispozițiile în cauză, în literatura juridică de specialitate s-a arătat și că, ulterior aplicării criteriilor prevăzute la alin. (2), criteriul ordonării cauzelor pe listă este, în sistemul informatic, vechimea cauzei, cele mai vechi cauze urmând a fi așezate la începutul listei, iar cele mai noi la final. S-a mai susținut și că textul evocat obligă la fixarea unor intervale orare orientative pentru strigarea cauzelor, fie individual, pentru fiecare cauză (spre exemplu, la intervale de 15 minute), fie pe grupe (mici) de cauze, subliniindu-se că acest din urmă sistem este mai pragmatic, în condițiile în care instanța nu poate anticipa de fiecare dată cât timp va aloca fiecărei cauze (de la câteva minute în cazul unei amânări, la zeci de minute în cazul unor dezbateri consistente). Astfel, garanția pentru părți este, în acest caz, că pricina nu va fi strigată înaintea orei fixate estimativ, desigur, cu excepția situației în care părțile se prezintă mai devreme și nu mai există alte cauze ce trebuie strigate prioritar.

70. În ceea ce privește criteriul introdus prin legea criticată pentru fixarea ordinii cauzelor — administrarea probațiunii extinse —, Curtea reține că acest nou criteriu nu întrunește cerințele de claritate și previzibilitate, întrucât, în practică, nu ar putea fi avut în vedere de judecător, neputând fi estimat cu acuratețe în prealabil, cu ocazia întocmirii listei de ședință, ce probe urmează să fie administrate și nici care este durata necesară pentru administrarea acestora, astfel că inserarea acestui criteriu în cuprinsul dispozițiilor alin. (1) al art. 215 poate

conduce, mai degrabă, în practică, la disfuncționalități, și nu la soluționarea cu celeritate sau într-un termen rezonabil a cauzelor, scop ce a fost urmărit de inițiatori prin legea criticată.

71. Prevederile legale criticate aduc atingere dreptului la un proces echitabil întrucât nu țin cont de specificitatea administrării probațiunii care poate necesita un timp considerabil mai mare pentru finalizarea întregii proceduri. Astfel, dacă mai multe dosare în care este necesară administrarea probațiunii sunt lăsate la sfârșitul ședinței de judecată [care, în principiu, în virtutea duratei programului de lucru, are și ea o durată limitată în timp], unii justițiabili s-ar putea găsi în situația în care să nu își poată valorifica drepturile tocmai din cauza timpului prea scurt alocat acestor categorii de cauze [la sfârșitul ședinței].

72. Este dreptul legiuitorului să legifereze, iar acesta poate soluționa disfuncționalitățile din sistemul judiciar care sunt cât se poate de reale prin intervenția sa în cadrul legislației primare sau delegând această competență Consiliului Superior al Magistraturii, însă în exercitarea acestui drept Parlamentul trebuie să respecte principiile și drepturile prevăzute de Legea fundamentală.

73. Așa fiind, fără a nega dreptul Parlamentului de a legifera inclusiv în sfera regulilor referitoare la organizarea ședinței de judecată, în general, și, în particular, a criteriilor obiective privind întocmirea listelor de ședință, Curtea constată că soluția legislativă adoptată prin art. 1 al legii criticate poate îngreuna activitatea instanțelor determinând și probleme de interpretare a noilor dispoziții propuse, în raport cu criteriile conținute deja în cadrul art. 215 alin. (2) și (3), fiind, sub acest din urmă aspect, deficitară din perspectiva respectării cerințelor de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate pe care trebuie să le îndeplinească textele de lege.

74. Curtea reține că, *de lege lata*, art. 215 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă prevede expres că „Lista va cuprinde și intervalele orare orientative fixate pentru strigarea cauzelor”. Prin caracterul imperativ al acestei prevederi, norma instituie o obligație, iar nu o recomandare pentru instanță, iar aplicarea concretă a acestei dispoziții legale reprezintă atributul completului de judecată, care trebuie să realizeze managementul ședinței de judecată cu luarea în considerare a naturii, specificului și a altor elemente particulare care se pot ivi în cauzele înscrise pe lista de ședințe. Fără a afecta însuși principiul independenței judecătorilor consacrat de art. 124 alin. (3) din Constituție, totuși, instituirea la nivelul legii a obligației de a striga cauza sau anumite cauze numai la sfârșitul ședinței de judecată ar putea constitui un impediment în calea administrării eficiente a procesului, având ca efect încălcarea dreptului la un proces echitabil.

75. În considerarea argumentelor mai sus reținute, Curtea constată că prevederile constituționale ale art. 124 alin. (3) referitor la independența judecătorilor și supunerea acestora numai legii nu sunt încălcate, criticile nefiind întemeiate.

76. Însă, având în vedere încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta sa referitoare la calitatea legii, și ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, **Curtea va admite obiecția de neconstituționalitate cu privire la prevederile art. 1 din legea criticată.**

77. Cu referire la art. II și III din legea criticată, Președintele României invocă pe fond, distinct de încălcarea principiului bicameralismului a cărei analiză s-a realizat mai sus, încălcarea art. 133 și 134 din Constituție referitoare la rolul și atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii, prin raportare la art. 75 alin. (1), (4) și (5), coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. I) din Constituție.

78. Având în vedere că art. II și III sunt neconstituționale, în urma analizei criticilor de neconstituționalitate extrinsecă, Curtea reține că, în acord cu jurisprudența sa, nu mai este necesară examinarea criticilor de neconstituționalitate intrinsecă formulate de autorul obiecției de neconstituționalitate (a se vedea, în

aceiași sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 747 din 4 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 11 decembrie 2015, paragraful 35, Decizia nr. 442 din 10 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 526 din 15 iulie 2015, paragraful 33, Decizia nr. 545 din 5 iulie 2006, publicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 638 din 25 iulie 2006, sau, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 82 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 16 ianuarie 2009, sau Decizia nr. 531 din 18 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 2 august 2018, paragraful 41).

79. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că Legea pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă este neconstituțională, în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 iunie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 355

din 27 iunie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia-Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Excepția a fost ridicată de Florica Marian în Dosarul nr. 1.769/62/2019 al Tribunalului Brașov — Secția I civilă — Completul specializat în soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 334D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele Curții Constituționale nr. 335D/2020, nr. 336D/2020,

nr. 992D/2020, nr. 1.329D/2020, nr. 1.746D/2020 și nr. 1.811D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a acelorași dispoziții de lege, excepție ridicată de Gheorghe Urs, de Ioan Afil Benga și de Ion Crețu în dosarele nr. 1.167/62/2018, nr. 1.153/62/2018 și nr. 2.465/62/2019 ale Tribunalului Brașov — Secția I civilă — Completul specializat în soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale, respectiv de Ioan Stanciu, de Antoneta Popovici și de Viorel Baciuc în dosarele nr. 914/62/2018, nr. 1.556/62/2019 și nr. 1.420/62/2019 ale Curții de Apel Brașov — Secția civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. În ceea ce privește Dosarul Curții Constituționale nr. 336D/2020, magistratul-asistent referă asupra faptului că citarea autorului excepției de neconstituționalitate a fost îndeplinită prin comunicarea citației la adresa indicată în citativul transmis de instanța judecătorească potrivit art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992. Întrucât dovada de înmânare a citației a fost întocmită cu nerespectarea art. 164 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, autorul excepției de neconstituționalitate a fost citat prin e-letter (telegramă), însă dovada de înmânare a citației astfel transmise nu a fost comunicată la Curtea Constituțională până la termenul de judecată.

6. Având cuvântul cu privire la acest aspect, reprezentantul Ministerului Public apreciază că dosarele având același obiect pot fi conexe, cu excepția Dosarului nr. 336D/2020, care ar trebui să fie amânat, în vederea refacerii procedurii de înștiințare.

7. Curtea apreciază că citarea este legal îndeplinită. Astfel, având în vedere art. 14 din Legea nr. 47/1992, art. 49 alin. (3) și (3¹) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale și art. 154 alin. (6) și (6¹) din Codul de procedură civilă, comunicarea citației prin e-letter (telegramă) este considerată a fi realizată și îndeplinită la momentul la care sistemul e-letter al Curții Constituționale a comunicat cu sistemul corespunzător de la oficiul poștal din raza domiciliului autorului excepției. Prin urmare, odată ce s-a realizat transmiterea e-letter (telegramă), procedura se consideră îndeplinită. Ca atare, procedura de citare este legal îndeplinită.

8. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 335D/2020, nr. 336D/2020, nr. 992D/2020, nr. 1.329D/2020, nr. 1.746D/2020 și nr. 1.811D/2020 la Dosarul nr. 334D/2020, care a fost primul înregistrat.

9. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, arată că, având în vedere crearea unui cadru legislativ unitar, potrivit principiului *tempus regit actum*, legiuitorul poate prevedea prin actele normative în vigoare proceduri de recorelare sau recalculare a pensiilor stabilite în temeiul legislației anterioare, cu utilizarea elementelor de calcul stabilite de legislația în vigoare la momentul efectuării acestor proceduri. De altfel, dispozițiile de lege criticate confirmă și cele statuate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018 și considerentele Curții Constituționale cuprinse în Decizia nr. 281 din 27 aprilie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

10. Prin Încheierea din 5 decembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.769/62/2019, și încheierile din 19 decembrie 2019, pronunțate în dosarele nr. 1.167/62/2018 și nr. 1.153/62/2018, **Tribunalul Brașov — Secția I civilă — Completul specializat în soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată de Florica Marian, Gheorghe Urs și Ioan Afil Benga în cauze având ca obiect contestații formulate împotriva deciziilor de pensionare.

11. Prin Sentința civilă nr. 320/MAS din 19 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.465/62/2019, **Tribunalul Brașov — Secția I civilă — Completul specializat în soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) ultima teză din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, așa cum a fost introdus prin articolul unic din Legea nr. 192/2015, cu privire la „determinarea punctajului mediu anual utilizându-se stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații”.** Excepția a fost ridicată de Ion Crețu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

12. Prin Încheierea din 23 ianuarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 914/62/2018, Încheierea din 5 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.556/62/2019, și Încheierea din 11 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.420/62/2019, **Curtea de Apel Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010.** Excepția a fost ridicată de Ioan Stanciu, Antoneta Popovici și Viorel Baci în cauze având ca obiect soluționarea unor apeluri formulate împotriva unor sentințe de respingere a contestațiilor deciziilor de pensionare.

13. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 169¹ alin. (3) ultima teză din Legea nr. 263/2010, așa cum au fost introduse prin articolul unic din Legea nr. 192/2015, cu privire la „*determinarea punctajului mediu anual utilizându-se stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*”, contravin prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție. În acest sens, arată că prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea acestei legi, sintagma „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010.

14. Aplicarea dispozițiilor de lege criticate, așa cum au fost lămurite prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, generează o situație discriminatorie în cadrul aceleiași categorii de pensionari. Astfel, pentru persoane care au lucrat în aceleași condiții pentru aceeași perioadă de timp se aplică în determinarea punctajului mediu anual stagii complete diferite.

15. Această situație contravine prevederilor constituționale ale art. 16, dar și celor ale art. 15. Astfel, aplicarea unei legi ce prevede alte condiții în vederea stabilirii ori recunoașterii drepturilor la pensie ce au fost dobândite anterior acestei legi sunt retroactive. În acest sens, arată că Legea nr. 192/2015 a prevăzut recalcularea drepturilor la pensie prin utilizarea unui stagiu complet de cotizare ce nu a fost în vigoare la data dobândirii dreptului la pensie, ci a fost instituit după nașterea dreptului la pensie.

16. Aplicarea cu prioritate a dispozițiilor Legii nr. 192/2015 privește posibilitatea instanțelor investite cu soluționarea oricărei cauze să facă aplicarea principiului ierarhiei forței juridice a actelor normative. Trebuie să se țină cont de actul normativ cu forță juridică superioară, respectiv de Legea nr. 192/2015, și nu de Hotărârea Guvernului nr. 291/2017 pentru completarea art. 134 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, prin care au fost modificate stagiile de cotizare, deși acestea nu puteau fi modificate decât prin lege. Această soluție decurge și din interpretarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

17. **Tribunalul Brașov — Secția I civilă — Completul specializat în soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale și Curtea de Apel Brașov — Secția civilă** apreciază că dispozițiile de lege criticate nu contravin prevederilor constituționale invocate de autorii excepției.

18. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

19. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

20. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

21. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, potrivit actelor de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 8 iulie 2015, respectiv cele ale art. 169¹ alin. (3) ultima teză din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, așa cum a fost introdus prin articolul unic din Legea nr. 192/2015, cu privire la „*determinarea punctajului mediu anual utilizându-se stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*”. Având în vedere criticile formulate, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate sintagma „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Dispozițiile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 au următorul conținut: „*În cazul persoanelor prevăzute la alin. (2), la numărul total de puncte realizate de acestea până la data prezentei recalculări se adaugă numărul de puncte corespunzător majorării rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1), la determinarea punctajului mediu anual utilizându-se stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații.*”

22. Prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, introdus prin Legea nr. 192/2015 pentru completarea acestei legi, sintagma «stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații» se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010”.

23. Autorii excepției susțin că dispozițiile de lege criticate, așa cum au fost interpretate de instanța supremă, sunt contrare prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii civile, ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi și ale art. 21 referitor la dreptul de acces liber la justiție.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate în raport cu critici similare celor invocate în prezenta cauză. În acest sens, sunt, spre exemplu, Decizia nr. 281 din 27 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1056 din 4 noiembrie 2021, Decizia nr. 732 din 4 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 4 ianuarie 2022, Decizia nr. 785 din 23 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 14 februarie 2022, sau Decizia nr. 804 din 7 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 10 februarie 2022.

25. Examinând critica raportată la prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, prin deciziile menționate, Curtea a reținut, în esență, că dispozițiile de lege criticate își produc efectele de la data intrării lor în vigoare pentru viitor, astfel că susținerile referitoare la caracterul retroactiv al prevederilor de lege criticate sunt lipsite de susținere. Curtea a constatat însă că argumentele formulate de autorii excepției se referă, în realitate, la modificarea prin dispoziția de lege criticată a unui element avut în vedere la stabilirea inițială a dreptului la pensie, și anume a stagiului de cotizare. Or, Curtea a reținut că, în vederea creării unui cadru legislativ cât mai coerent și unitar, în scop reparatoriu ori pentru a înlătura unele diferențe majore de tratament între persoanele pensionate sub imperiul unor acte normative diferite, potrivit principiului *tempus regit actum*, legiuitorul poate prevedea prin actele normative în vigoare proceduri de recolare sau recalculare a pensiilor stabilite în temeiul legislației anterioare, ceea ce poate presupune aplicarea elementelor de calcul al pensiei prevăzute de legislația în vigoare la momentul efectuării acestor proceduri. Instituirea acestor proceduri intră în competența exclusivă a legiuitorului, care, potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, se bucură de atribuția de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acestor drepturi, inclusiv modalitățile de calcul al cuantumului lor (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 736 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 4 ianuarie 2007).

26. Cu toate acestea, același text constituțional garantează cuantumul pensiei stabilit potrivit principiului contributivității. În acest sens, Curtea, în jurisprudența sa, a statuat că dreptul la pensie este un drept preconstituit încă din perioada activă a vieții individului, acesta fiind obligat prin lege să contribuie la bugetul asigurărilor sociale de stat procentual, raportat la nivelul venitului realizat. Corelativ, se naște obligația statului ca în perioada pasivă a vieții individului să îi plătească o pensie al cărei cuantum să fie guvernat de principiul contributivității, cele două obligații fiind intrinsec și indisolubil legate. Scopul pensiei este acela de a compensa în perioada pasivă a vieții persoanei asigurate contribuțiile vărsate de către aceasta la bugetul asigurărilor sociale de stat în temeiul principiului contributivității și de a asigura mijloacele de subsistență celor care au dobândit acest drept în condițiile legii (perioadă contributivă, vârstă de pensionare etc.). Astfel, statul are obligația pozitivă de a lua toate măsurile necesare realizării acestei finalități și de a se abține de la orice comportament de natură a limita dreptul la asigurări sociale. Cuantumul pensiei, stabilit potrivit principiului contributivității, se constituie într-un drept câștigat, astfel încât diminuarea acesteia nu poate fi acceptată nici măcar cu caracter temporar. Prin sumele plătite sub forma contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale, persoana în cauză, practic, și-a câștigat dreptul de a primi o pensie în cuantumul rezultat prin aplicarea principiului contributivității; astfel, contributivitatea, ca principiu, este de esența dreptului la pensie, iar derogările, chiar și temporare, referitoare la obligația statului de a plăti cuantumul pensiei rezultat în urma aplicării acestui principiu afectează substanța dreptului la pensie (Decizia nr. 874 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010).

27. Or, Curtea a observat că, potrivit dispozițiilor art. 169¹ alin. (4) din Legea nr. 263/2010, în situația în care, în urma aplicării prevederilor alin. (1)—(3), rezultă un punctaj mediu anual mai mic, se mențin punctajul mediu anual și cuantumul aferent aflat în plată sau convenit la data recalculării. Prin urmare, Curtea a constatat că legea prevede garanții exprese pentru păstrarea cuantumului pensiei, astfel că nu se poate aprecia că schimbarea elementelor în funcție de care aceasta a fost calculată afectează dreptul la pensie, așa cum a fost stabilit anterior.

28. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea principiului egalității în drepturi a cetățenilor, consacrat de art. 16 din Constituție, Curtea apreciază

că persoanele în raport cu care autorii excepției se consideră discriminați sunt, în realitate, cele menționate în dispozițiile art. 169¹ alin. (2) din Legea nr. 263/2010 ca fiind exceptate de la aplicarea dispozițiilor alin. (1) din același articol de lege.

29. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a arătat că persoanele excluse de la aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (1) din Legea nr. 263/2010 nu au beneficiat de un stagiul de cotizare redus cu prilejul stabilirii pensiei, majorarea punctajelor anuale fiind acordată tocmai pentru a atenua diferența de tratament juridic în raport cu persoanele care, lucrând în grupele superioare de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, respectiv în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite și/sau condiții speciale, ulterior acestei date, au îndeplinit criteriile obținerii unui stagiul de cotizare redus în raport cu stagiul complet de cotizare prevăzut pentru celelalte categorii de pensionari. Astfel, spre exemplu, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2008 pentru completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 637 din 4 septembrie 2008, completează Legea nr. 19/2000 cu art. 78² în care se prevede acordarea unui număr suplimentar de puncte pentru asigurații care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa II de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, precizând însă că aceste prevederi se aplică numai în situațiile în care, potrivit legii, la determinarea punctajului mediu anual se utilizează stagiile complete de cotizare, prevăzute în anexa nr. 3, în funcție de data nașterii, respectiv stagiile complete de cotizare în funcție de data deschiderii dreptului la pensie, conform prevederilor art. 167¹.

30. Din contră, autorii excepției se află în ipoteza în care, cu prilejul deschiderii dreptului la pensie, au beneficiat de stagii de cotizare reduse, prin urmare, sunt într-o situație obiectiv diferită de cea a categoriei de pensionari cu care se compară. Or, așa cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale, egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când persoanele se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații

diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 21 iunie 2005).

31. Se impune a fi amintit și faptul că, printr-o reglementare ulterioară, respectiv dispozițiile art. I pct. 3 din Legea nr. 221/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 30 iulie 2018, a fost introdus un nou articol în cuprinsul Legii nr. 263/2010, care a prevăzut că pensionarii sistemului public de pensii cărora li s-au aplicat prevederile art. 169¹ beneficiază de recalcularea pensiei cu utilizarea, la determinarea punctajului mediu anual, a stagiilor complete de cotizare avute în vedere la stabilirea/recalcularea pensiei aflate în plată sau, după caz, convenite la data de 31 decembrie 2015.

32. Cât privește critica de neconstituționalitate raportată la prevederile art. 21 din Constituție, Curtea constată că aceasta are în vedere, în esență, existența unei diferențe de reglementare între dispozițiile art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 și cele ale Hotărârii Guvernului nr. 291/2017 pentru completarea art. 134 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 8 mai 2017. Or, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că verificarea eventualității ca o hotărâre a Guvernului să modifice legea în executarea căreia a fost emisă depășește competențele Curții Constituționale. În orice caz, în paragraful 69 al Deciziei nr. 69 din 15 octombrie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 sunt în deplină consonanță cu actul normativ în executarea căruia au fost edictate, explicitând dispoziția din lege (a se vedea Decizia nr. 463 din 11 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 911 din 12 noiembrie 2019, paragraful 64).

33. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Florica Marian, de Gheorghe Urs, de Ioan Afil Benga și de Ion Crețu în dosarele nr. 1.769/62/2019, nr. 1.167/62/2018, nr. 1.153/62/2018 și nr. 2.465/62/2019 ale Tribunalului Brașov — Secția I civilă — Completul specializat în soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale, respectiv de Ioan Stanciu, de Antoneta Popovici și de Viorel Baci în dosarele nr. 914/62/2018, nr. 1.556/62/2019 și nr. 1.420/62/2019 ale Curții de Apel Brașov — Secția civilă și constată că sintagma „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” din cuprinsul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brașov — Secția I civilă — Completul specializat în soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale și Curții de Apel Brașov — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 iunie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Patricia-Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 370

din 29 iunie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 131 și 132
din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 131 și 132 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Viorel Milcu în Dosarul nr. 6.950/196/2018 al Judecătorei Brăila — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.118D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că dispozițiile legale criticate reprezintă norme de procedură edictate de legiuitor în virtutea mandatului său constituțional și nu aduc atingere principiului accesului liber la justiție, ci constituie o concretizare a acestui principiu și asigură, totodată, celeritatea judecării cauzelor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 24 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 6.950/196/2018, **Judecătoria Brăila — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 131 și 132 din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Viorel Milcu în cadrul soluționării unei acțiuni în regres în cadrul căreia a fost invocată excepția de necompetență materială a instanței judecătorești.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că textele legale criticate limitează momentul până la care poate fi invocată excepția necompetenței materiale a instanței, respectiv primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe, fără a mai da acestora posibilitatea de a se apăra împotriva unei posibile erori. O asemenea soluție normativă afectează garanțiile constituționale și pe cele convenționale care caracterizează dreptul la un proces echitabil.

6. Nu există nicio justificare pentru lipsirea justițiabilului de un important mijloc de apărare prin interdicția de a invoca o excepție procedurală și se instituie un dezechilibru între stat — ca emitent al actului normativ — și persoana care se pretinde vătămată, ceea ce este contrar principiului egalității armelor.

7. **Judecătoria Brăila — Secția civilă** apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale și nu încalcă

accesul liber la justiție, principiul separației puterilor în stat și egalitatea în drepturi.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 131 și 132 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

— Art. 131: „(1) *La primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe și pot pune concluzii, judecătorul este obligat, din oficiu, să verifice și să stabilească dacă instanța sesizată este competentă general, material și teritorial să judece pricina, consemnând în cuprinsul încheierii de ședință temeiurile de drept pentru care constată competența instanței sesizate. Încheierea are caracter interlocutoriu.*

(2) *În mod excepțional, în cazul în care pentru stabilirea competenței sunt necesare lămuriri ori probe suplimentare, judecătorul va pune această chestiune în discuția părților și va acorda un singur termen în acest scop.*”;

— Art. 132: „(1) *Când în fața instanței de judecată se pune în discuție competența acesteia, din oficiu sau la cererea părților, ea este obligată să stabilească instanța judecătorească competentă ori, dacă este cazul, un alt organ cu activitate jurisdicțională competent.*

(2) *Dacă instanța se declară competentă, va trece la judecarea pricinii. Încheierea poate fi atacată numai odată cu hotărârea pronunțată în cauză.*

(3) *Dacă instanța se declară necompetentă, hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac, dosarul fiind trimis de îndată instanței judecătorești competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicțională competent.*

(4) *Dacă instanța se declară necompetentă și respinge cererea ca inadmisibilă întrucât este de competența unui organ fără activitate jurisdicțională sau ca nefiind de competența instanțelor române, hotărârea este supusă numai recursului la instanța ierarhic superioară.*”

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, ale art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (3) privind

dreptul la un proces echitabil și ale art. 44 alin. (1) privind dreptul de proprietate privată, astfel cum acestea se interpretează potrivit art. 20 alin. (1) din Constituție și prin prisma art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și art. 1 privind protecția proprietății din Primul Protocol la Convenție, ale art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, ale art. 124 alin. (2) privind unicitatea, egalitatea și imparțialitatea justiției, ale art. 129 — *Folosirea căilor de atac* și ale art. 148 — *Integrarea în Uniunea Europeană*. De asemenea, se invocă și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că normele legale criticate stabilesc faptul că la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate judecătorul are obligația să stabilească dacă instanța este competentă material, general și teritorial să soluționeze cauza. Acestea nu conțin niciun viciu de neconstituționalitate și nu fac altceva decât să reglementeze verificarea competenței de către instanța de judecată, stabilind un moment procesual de discutare a competenței. Totodată, dispozițiile art. 132 din Codul de procedură civilă reglementează doar modul de soluționare a excepției de necompetență.

14. Prin reglementarea la nivel legal a principiilor constituționale referitoare la procedura de judecată, legiuitorul asigură atât dreptul părților la un parcurs procedural previzibil, cât și dreptul acestora de a-și adapta în mod rezonabil conduita procesuală în conformitate cu ipoteza normativă a legii, aspecte care se constituie în garanții indispensabile ale dreptului la un proces echitabil. Potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, este atributul exclusiv al legiuitorului să stabilească mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, precum și regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești.

15. Așadar, stabilirea condițiilor de invocare a necompetenței de ordine publică reprezintă strict o opțiune a legiuitorului, menită să responsabilizeze atât judecătorul, cât și părțile, în sensul că aceștia sunt obligați să își pună problema competenței de la începutul procesului, nu să ignore acest aspect și să intre în cercetarea fondului, iar la orice moment ulterior — întrucât, în vechea reglementare, necompetența de ordine publică se putea invoca oricând — „să descopere” necompetența și să invoce excepția corespunzătoare. Art. 130 alin. (2) din Codul de procedură civilă impune, așadar, ca atât instanța, cât și părțile să examineze întâi respectarea regulilor de competență, precum și a aspectelor necesare pentru determinarea instanței de fond

competente, iar apoi fondul pretențiilor și apărărilor formulate în cauză. În acest sens, art. 131 din Codul de procedură civilă obligă instanța să își verifice competența la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 433 din 23 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1174 din 4 decembrie 2020, paragraful 17, sau Decizia nr. 713 din 6 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 27 ianuarie 2017, paragraful 17).

16. Referitor la pretinsa încălcare a dreptului la un proces echitabil, Curtea reține că momentul până la care se poate ridica excepția necompetenței materiale a instanței judecătorești este unul rezonabil, părțile beneficiind de timp suficient ca prin întâmpinare sau direct la primul termen de judecată să invoce această excepție.

17. Curtea a mai reținut în jurisprudența sa că, indiferent de momentul procesual până la care legea ar permite invocarea acestei excepții, legiuitorul a permis instanței chiar necompetente material să judece pe fond cauza. Singura obligație a legiuitorului, pe care, de altfel, a respectat-o, este să stabilească un moment rezonabil până la care părțile să poată invoca excepția necompetenței materiale. Faptul că nu s-a ridicat această excepție până la termenul stabilit și astfel instanța inferioară a judecat în locul celei superioare sau invers ori că completul de judecată a avut, ca o consecință a acestui aspect, o compunere diferită nu impiedică asupra dreptului la un proces echitabil, partea fiind judecată tot de o instanță prevăzută de lege. Astfel, textul criticat sancționează o culpă procesuală și, pentru ca aceasta să nu se repercuteze asupra desfășurării procesului civil, legiuitorul a stabilit această sancțiune, respectiv reținerea spre judecată a cauzei în continuare de către instanța judecătorească inițial investită (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 433 din 23 iunie 2020, anterferită, paragraful 19).

18. Prin urmare, dispozițiile legale criticate nu încalcă art. 21 și nici art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cu referire la dreptul la un proces echitabil.

19. În ceea ce privește critica privind încălcarea celorlalte dispoziții constituționale și convenționale, Curtea constată că aceasta nu este motivată, iar din compararea textului supus controlului cu normele constituționale de referință nu se poate deduce vreo critică de neconstituționalitate (a se vedea Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012).

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Viorel Milcu în Dosarul nr. 6.950/196/2018 al Judecătoriei Brăila — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 131 și 132 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Brăila — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 iunie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 408

din 11 iulie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 alin. (2)
teza întâi din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriază.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 145 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Sebastian Dobrescu în Dosarul nr. 7.406/2/2018 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.308D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că strămătarea reprezintă unul dintre mijloacele procedurale prin care se asigură imparțialitatea instanțelor judecătorești. De asemenea, precizează că există jurisprudență în materie, sens în care menționează Decizia nr. 717 din 5 noiembrie 2019.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 6 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 7.406/2/2018, **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 alin. (2) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Sebastian Dobrescu într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de lămurire a dispozitivului unei încheieri, sub aspectul actelor de procedură îndeplinite înainte de strămutare, potrivit art. 145 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece hotărârea pronunțată asupra strămutării se dă fără motivare și fără cale de atac. Judecătorii sunt independenți, astfel încât judecătorul care urmează să soluționeze dosarul nu este ținut de ceea ce a stabilit instanța de la care s-a dispus strămătarea.

6. **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, îl reprezintă dispozițiile art. 145 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Din motivare rezultă că obiect al excepției îl reprezintă dispozițiile art. 145 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: „(2) *Hotărârea va arăta în ce măsură actele îndeplinite de instanță înainte de strămutare urmează să fie păstrate. [...]*”

11. Din motivarea excepției de neconstituționalitate formulată oral în fața instanței judecătorești, Curtea reține că, în opinia autorului acesteia, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 124 alin. (3), potrivit cărora „*Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii*”.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că dispoziția legală criticată se regăsea reglementată la art. 40 alin. 4 teza a doua din Codul de procedură civilă din 1865, potrivit căruia: „*[...]. Ea va arăta în ce măsură actele îndeplinite de instanță înainte de strămutare urmează să fie păstrate.*” Curtea a analizat dispozițiile legale menționate din vechea lege procesual civilă și a constatat constituționalitatea acestora prin Decizia nr. 79 din 8 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 16 februarie 2007, prin care a reținut că strămătarea procesului civil reprezintă un incident procedural referitor la instanța sesizată cu judecarea pricinii și are ca finalitate înlăturarea suspiciunilor ce ar putea să apară cu privire la independența sau imparțialitatea acesteia. Cererea de strămutare formează obiectul unei judecăți distincte și se adresează instanței competente, care, soluționând acest incident procedural, se desesizează în mod definitiv. În situația în care instanța a dispus strămătarea, prin hotărârea pronunțată va arăta și în ce măsură actele îndeplinite înainte de strămutare urmează a fi păstrate. Așadar, strămătarea procesului civil nu atrage în mod implicit și necondiționat anularea tuturor actelor de procedură, instanța având posibilitatea de a aprecia cu privire la păstrarea sau, dimpotrivă, refacerea acestora, în baza elementelor probatorii corespunzătoare prezentate de părți. Date fiind motivele de strămutare, actele anterioare vor fi menținute doar în măsura în care nu au fost afectate de poziția partizană, lipsită de obiectivitate a instanței, datorată împrejurării pricinii, calității părților sau vrăjmășiilor locale.

13. Hotărârea pronunțată este rezultatul unui act de administrare a justiției, iar nu de soluționare în fond a unei cauze civile. Faptele asupra cărora este chemată să se pronunțe instanța competentă să judece cererea de

strămutare nu au legătură cu pricina însăși, ci cu asigurarea condiției de nepărtinire și obiectivitate în soluționarea litigiului, ce vizează toate părțile din proces, indiferent de calitatea lor procesuală.

14. Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc, în esență, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea

jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluția deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

15. În ceea ce privește critica referitoare la faptul că hotărârea pronunțată asupra strămutării se dă fără motivare și fără cale de atac, Curtea observă că acesta este reglementat prin art. 144 alin. (2) din Codul de procedură civilă, însă instanța constituțională nu a fost investită cu examinarea constituționalității acestor dispoziții legale.

16. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Sebastian Dobrescu în Dosarul nr. 7.406/2018 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 145 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

ORDIN

privind aprobarea unor licențe de concesiune pentru exploatare

Având în vedere prevederile art. 13 și ale art. 21 alin. (1²) lit. a) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 4 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.419/2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, cu modificările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 3.265/2000 privind exploatarea resurselor de andezit industrial și de construcție din perimetrul Coasta Luncii — Vârfurile, județul Arad, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea CARIERE AGREMIN — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 15020073, în calitate de concesionar.

Art. 2. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 3.300/2000 privind exploatarea resurselor de apă minerală terapeutică și dioxid de carbon din perimetrul Buziaș Est, județul Timiș, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea TRATAMENT BALNEAR BUZIAȘ — S.A., identificată prin cod unic de înregistrare 1849307, în calitate de concesionar.

Art. 3. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 3.508/2002 privind exploatarea resurselor de apă minerală balneoterapeutică, apă termominerală și dioxid de carbon

mofetic din perimetrul Tușnad Băi 1, județul Harghita, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea TUȘNAD — S.A., identificată prin cod unic de înregistrare 4241753, în calitate de concesionar.

Art. 4. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 12.887/2010 privind exploatarea resurselor de nisip și pietriș din perimetrul Horia, județul Arad, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea TECNOIMP. RO — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 15734773, în calitate de concesionar.

Art. 5. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 16.841/2013 privind exploatarea resurselor de nisip și pietriș din perimetrul Lugojel Est Terasă, județul Timiș, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea ALBIX GENERAL CONSTRUCȚII — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 4152478, în calitate de concesionar.

Art. 6. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 17.859/2014 privind exploatarea resurselor de nisip și pietriș din perimetrul Ilieni Chichiș, județul Covasna, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea VIAROCK — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 23083773, în calitate de concesionar.

Art. 7. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 18.967/2016 privind exploatarea resurselor de calcar industrial și de construcție din perimetrul Valea Nucului, județul Gorj, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea EXPLOCARB — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 18328460, în calitate de concesionar.

Art. 8. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 26.990/2023 privind exploatarea resurselor de apă geotermală din perimetrul Sânmartin Sud, județul Bihor, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea GLOINVEST — S.R.L.,

identificată prin cod unic de înregistrare 33895727, în calitate de concesionar.

Art. 9. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 26.992/2023 privind exploatarea resurselor de apă minerală naturală (necarbogazoasă) din perimetrul Borsec — Valea Cupelor, județul Harghita, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea ROMAQUA GROUP — S.A., identificată prin cod fiscal 402911, în calitate de concesionar.

Art. 10. — Se aprobă Licența de concesiune pentru exploatare nr. 26.996/2023 privind exploatarea resurselor de nisip și pietriș din perimetrul Ungureni, județul Dâmbovița, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea READYMIX ROMANIA — S.R.L., identificată prin cod unic de înregistrare 11725985, în calitate de concesionar.

Art. 11. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
Alexandru Petrescu

București, 17 noiembrie 2023.
Nr. 326.

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

ORDIN

privind aprobarea unor licențe de dare în administrare pentru explorare

Având în vedere prevederile art. 13 și ale art. 21 alin. (1¹) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 4 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.419/2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, cu modificările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Licența de dare în administrare pentru explorare nr. 26.997/2023 privind explorarea resurselor de apă geotermală din perimetrul Geotermal Primăria Dudeștii Vechi, județul Timiș, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Comuna Dudeștii Vechi, identificată prin cod de înregistrare fiscală 4483919, în calitate de administrator.

Art. 2. — Se aprobă Licența de dare în administrare pentru explorare nr. 26.998/2023 privind explorarea resurselor de apă geotermală din perimetrul Geotermal Primăria Șandra, județul Timiș, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Comuna Șandra, cod de înregistrare fiscală 16513770, în calitate de administrator.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
Alexandru Petrescu

București, 17 noiembrie 2023.
Nr. 327.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

